

EGEHØJ GRAVHØJ OG BOPLADS

8585 Glesborg



1: Den udgravede og rekonstruerede Egehøj set fra sydvest.



2: Fortidsmindeskiltet ud til asfaltvejen ved Egehøj.



Højen fra Egehøjs første byggefase med stenmur langs højfoden. Stencirklerne omkring højen markerer de senere højfaser.



4: Stencirklerne udenfor højen markerer den stensatte fodkrans fra Egehøjs 2. og 3. byggefase.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2001
Sidste rettelse	01-2011
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Norddjurs Kommune
FREDNINGSNR.	1918-106
STEDNR.	140110-2

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 56.499992
Længdegrad 10.73574	
UTM-system	E 606846 N 6263079

Beskrivelse

Egehøj gravhøj og boplads fra bronzealderen

Modsat de fleste andre "originale" fredede fortidsminder i Århus Amt er gravhøjen Egehøj ved Hemmed på Norddjursland en rekonstruktion baseret på udgravninger i 1969-72. Fra asfalten skjuler højen sig noget bag en mindre fyrretræsbevoksning nord for vejen, men et lille fortidsmindeskilt i vejsiden viser vej.

Den udgravede og rekonstruerede Egehøj set fra sydvest.

Djurslands Museums udgravning af højen viste, at højen havde 3 byggefaser, og i den nu rekonstruerede høj udgør jordhøjen gravhøjens første byggefase i ældre bronzealder omkring 1.200 f. Kr. Den græstørvopsbyggede høj bronzealderfolket rejste var ca. 15 m i diameter, og langs foden var den omsluttet af et meterhøjt stengærde. Højen rummede en egekiste som typisk for ældre bronzealder. Kisten indeholdt en kvinde, og som gravgaver var der medgivet en bronzedolk, 2 spiralformede guldringe samt en dragtnål i bronze.

Fortidsmindeskiltet ud til asfalten ved Egehøj.

I højens 2. byggefase omkring år 1.000 f. Kr. udvidedes højen med et metertykt tørvelag og omsattes på ny med store sten. Denne højfase markeres af den inderste række af sten omkring den rekonstruerede høj.

Højen fra Egehøjs første byggefase med stenmur langs højfoden. Stencirklerne omkring højen markerer de senere højfaser.

I sydøstsiden af denne høj - udenfor den gamle høj - blev der tilføjet en todelt ca. 4 m lang stenkiste, hvor hvert rum indeholdt brændte menneskekogler. Gravskikken var da ved at skifte fra de såkaldte jordfæstegrave med et helt lig (som egekistegraven fra fase 1 repræsenterer) til brandgrave. Stenkisten fra fase 2 kan betragtes som en overgangsform mellem de gamle egekistegrave og de senere urnegrave, som blev helt dominerende mod slutningen af bronzealderen.

Stencirklerne udenfor højen markerer den stensatte fodkrans fra Egehøjs 2. og 3. byggefase.

I stenkisten fandtes også gravgaver: 3 dobbeltknapper i bronze, 3 hjerteformede flintpilespidser og læderstrimler omviklet med bronzetråd, som måske stammer fra pilespidsernes fastgørelse til pilen, samt 2 bronzespiraler.

Stenkisten fra 2. byggefase omkring 1.000 f.Kr. set fra nord.

Højens sidste byggefase stammer fra omkring 700 f. Kr. Højen blev da igen dækket med et tyndt jordlag og omsat med en ny randstensskæde (5) (den yderste af stenkredse omkring den rekonstruerede høj). Ligbrænding var som nævnt da blevet den dominerende gravform, og fra denne højfase fandtes 6 gravurner. Med brandgravene blev gravgaverne mere sparsomme og af mere symbolsk værdi og funktion. Sammen med de brændte menneskeben fandtes bl.a. en lille bronzeske, ravklumper og forskelligt tyndt bronzeblik.

Egehøj har således været benyttet som gravplads gennem 500 år, og illustrerer på bedste vis hvor kompleks en opbygning en typisk gravhøj fra bronzealderen kan være. Udefra ligner de fleste gravhøje i dag oftest blot en simpel jordhøj, men i dens indre skjuler der sig som regel adskillige grave og anlæg fra forskellige brugs- og byggefaser. Det forklarer også, hvorfor selv ret ødelagte gravhøje stadig kan rumme værdifulde arkæologiske informationer.

Egehøj - totalbillede af den første gravhøj og dens senere udbygning markeret med stencirklerne.

Når Egehøj har været benyttet gennem så lang tid, må der selvfølgelig have boet folk i nærheden i samme tidsrum. Udgravninger viste at bopladsen har ligget på marken lige sydøst for højen. Her er der fundet boplads spor på et ca. 20 ha. stort område, hvoraf 1.225 m² blev udgravet. I udgravningsfeltet kunne man identificere stolpespor efter 3 rektangulære beboelseshuse på mellem 18 og 21 m længde og omkring 6 m. bredde. Langhusene var orienteret øst-vest og af den såkaldte 2-skibede type - dvs. rejst over én indre række tagbærende stolper, som opdelt huset på langs. Et af husene fra Egehøj-bopladsen er nu rekonstrueret på frilandsmuseet på Hjerl Hede. Udfra hustypen samt de rige keramik- og flintfund som udgravningen afdækkede, dateres husene til begyndelsen af ældre bronzealder omkring 1.700 f.Kr. I slutningen af 1980-erne er bopladsundersøgelserne ved Egehøj og Hemmed blevet suppleret betydeligt gennem Djurslands Museums omfattende udgravninger på arealet øst for Hemmed Kirke. Her har museet afdækket en af Danmarks bedst bevarede bosættelser fra sen bondestenalder og bronzealder, og det er sikkert også folk herfra som blev gravlagt i Egehøj og de øvrige gravhøje som

findes i området. Fundene fra Egehøj og de tilhørende bopladser er udstillet på Museum Østjylland i Grenå sammen med mange andre spændende fund fra området. Et besøg værd !

